

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Європейське право
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут права. Кафедра міжнародного, європейського права та порівняльного правознавства
Розробник(и)	Плотнікова Марія Володимирівна, Швагер Ольга Андріївна
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 72 год. становить контактна робота з викладачем (32 год. лекцій, 40 год. практичних занять), 78 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Міжнародне право"
Передумови для вивчення дисципліни	Історія міжнародного права, Вступ до теоретичної юриспруденції зі змістовним модулем «Правові системи сучасності»
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни - сформувати у здобувачів сучасне конструктивне мислення на основі спеціальних знань у сфері права європейських міжнародних організацій; здатність аналізувати ступінь гармонізації законодавства України з правом ЄС, рівень дотримання стандартів Ради Європи; розуміння концепції верховенства права, гендерної рівності, різноманітності та мультикультурності.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Право ЄС

Тема 1 Вступ до європейського права

Історія європейської інтеграції. Розвиток ідей про створення об'єднаної Європи. Історія створення Ради Європи. Механізми інтеграції держав-членів Європейського Союзу. Історичні етапи створення і діяльності Європейського Союзу від Єдиного об'єднання вугілля і сталі до Єдиного економічного союзу. Передумови створення Європейського Союзу. Загальна характеристика інших європейських міжнародних організацій. Поняття європейського права та підходи до його розуміння. Цінності європейського права.

Тема 2 Європейський Союз: правова природа, завдання та компетенція

Основні підходи до розуміння правової природи Європейського Союзу. Члени Європейського Союзу. Процедура розширення Європейського Союзу. Копенгагенські критерії. Порядок вступу до ЄС. Призупинення окремих прав держави-члена ЄС. Порядок виходу з ЄС. Завдання ЄС. Створення простору свободи, безпеки і правосуддя як завдання ЄС. Створення внутрішнього ринку як завдання ЄС. Економічно-валютний союз як завдання ЄС. Принципи функціонування Економічного та валютного союзу ЄС. Правовий режим єдиної валюти ЄС. Фінанси та бюджет Європейського Союзу. Символіка ЄС. Громадянство ЄС. Права громадянина ЄС. Поняття і види компетенції ЄС. Виключна компетенція ЄС. Спільна (конкуруюча) компетенція ЄС. Додаткова компетенція ЄС. Принципи субсидіарності і пропорційності. Спеціальна компетенція ЄС.

Тема 3 Джерела права ЄС

Поняття джерел права ЄС. Первинне законодавство Європейського Союзу і його значення. Дія в часі та просторі нормативних актів союзу. Договори як конституційна основа права Європейського Союзу. Похідне (вторинне) законодавство як частина системи норм, розроблених згідно з основними договорами. Регламенти, директиви, рішення, позиції та рекомендації. Нетипові акти. Судові рішення як джерело права Європейського Союзу. Міжнародні акти, укладені Союзом, і їх значення. Відмінність правового статусу міжнародних норм, укладених союзом, від статусу угод, укладених державами-членами. Законодавча процедура в ЄС. Поняття і зміст принципів права ЄС. Значення принципів права ЄС. Класифікація принципів права ЄС. Принцип правової визначеності. Принцип відкритої співпраці. Принцип пропорційності. Принципи дії права ЄС. Взаємодія права ЄС і національного права держав-членів. Верховенство права ЄС. Доктрина прямої дії права ЄС. Право ЄС і міжнародне право. Вплив права ЄС на правові системи держав-членів.

Тема 4 Інституції та органи ЄС

Система інституцій та органів Європейського Союзу. Співвідношення понять “орган” та “інституція” ЄС. Основні інституції та органи ЄС. Склад і призначення членів Комісії. Рада: склад і призначення, функції і повноваження. Європейська Рада. Європейський Парламент: склад, призначення, функції і повноваження. Рахункова Палата: склад, призначення, функції. Правовий режим Європейського центрального банку та Європейської системи центральних банків. Допоміжні органи Європейського Союзу. Економічно-соціальний Комітет: склад, призначення і функції. Роль Комітету Регіонів і його функції. Органи спеціальної компетенції ЄС у сфері захисту прав людини. Європейський інвестиційний банк і його значення для діяльності Європейського Союзу.

Тема 5 Вільний рух товарів у ЄС

Поняття внутрішнього ринку. Спільний ринок Європейського Союзу. Вільний рух товарів. Поняття товарів. Дискримінаційні обмеження. Застереження про публічний порядок. Фіскальні перешкоди. Фізичні перешкоди. Технічні перешкоди. Захист суспільної моралі, публічного порядку та безпеки. Захист життя і здоров'я людей, тварин чи рослин. Захист промислової та комерційної власності. Кількісні обмеження. Універсальні та вибіркові обмеження. Непряма дискримінація.

Тема 6 Вільний рух осіб у ЄС

Поняття вільного руху осіб. Поняття працівників. Дискримінаційні обмеження. Універсальні та вибіркові обмеження. Непряма дискримінація. Регульовані професії. Професії, які вимагають мовних знань. Статус державного службовця. Свобода заснування. Юридичні особи в ЄС.

Тема 7 Свобода надання та отримання послуг у ЄС

Поняття послуг за законодавством ЄС. Поняття вільного руху послуг. Дискримінаційні обмеження. Застереження про публічний порядок. Захист суспільної моралі, публічного порядку та безпеки. Захист життя і здоров'я людей, тварин чи рослин. Захист промислової та комерційної власності. Універсальні та вибіркові обмеження. Непряма дискримінація. Транскордонні послуги. Свобода ділового заснування.

Тема 8 Вільний рух капіталу у ЄС

Поняття капіталу та руху капіталу. Принцип свободи руху капіталу. Особливості свободи руху капіталу від інших свобод Спільного ринку ЄС. Винятки (дозволені обмеження) з принципу свободи руху капіталу та їх застосування. Особливості регулювання надання фінансових послуг і діяльності кредитних установ. Запобігання легалізації злочинно одержаних доходів з використанням фінансової системи ЄС.

Тема 9 Спільна безпекова і зовнішня політика ЄС

Поняття безпекової і зовнішньої політики ЄС. Динаміка формування європейської зовнішньої політики. Еволюція розуміння безпеки в Євросоюзі. Взаємодія ЄС та НАТО. Верховний представник Союзу з питань зовнішньої політики та політики безпеки. Служба зовнішніх (закордонних) справ ЄС. Створення служби зовнішніх справ ЄС. Принципи і завдання зовнішньої діяльності ЄС. Прийняття рішень у сфері зовнішньої політики та політики безпеки. Спільна політика безпеки і оборони. Безпекові стратегії в ЄС. Європейська політика сусідства та Східне партнерство. Правове регулювання відносин України з ЄС. Угода про асоціацію між Україною та ЄС.

Модуль 2. Право Ради Європи

Тема 10 Право Ради Європи як особлива підсистема міжнародного права

Рада Європи як суб'єкт міжнародного права. Правовий статус Ради Європи. Предметна юрисдикція Ради Європи. Процедура набуття, втрати або припинення членства в Раді Європи. Інституційна система Ради Європи. Парламентська асамблея. Комітет міністрів. Конгрес місцевої та регіональної влади Європи. Секретаріат Ради Європи. ЄСПЛ. Спеціалізовані контролюючі органи Ради Європи. Фінансова основа діяльності Ради Європи. Співробітництво України з Радою Європи: історико-правовий аспект. Право Ради Європи як найважливіша складова європейського права. Поняття матеріального права Ради Європи та система його джерел. Тенденції розвитку права Ради Європи. Застосування права Ради Європи у національних правових системах держав-членів. Класифікація та загальна характеристика європейських конвенцій та угод. Загальнотеоретичні засади взаємодії права РЄ та національних правових систем. Взаємодія правових систем Ради Європи та правових систем держав-учасниць. Інкorporація конвенцій Ради Європи до національного права.

Тема 11 Часткові угоди Ради Європи

Правова природа актів часткових структур Ради Європи. Розширені часткові угоди та власне часткові угоди РЄ. Заснування міжнародних організацій у рамках РЄ. Фінансування часткових структур РЄ. Контроль над діяльністю структур, створених на підставі часткових угод. Загальна характеристика сфер співпраці в рамках часткових угод Ради Європи. Банк розвитку Ради Європи. Європейський директорат з якості ліків і охорони здоров'я. Група співробітництва у боротьбі зі зловживаннями наркотиками та їх незаконним обігом. Групу співробітництва із запобігання, захисту від та організації надання допомоги під час великих природних і техногенних катастроф. Європейський фонд підтримки, спільного виробництва і прокату кінематографічних та аудіовізуальних робіт. Європейський центр глобальної взаємозалежності та солідарності. Часткова угода про молодіжну карту для стимулювання і полегшення пересування молоді по Європі. Європейська аудіовізуальна обсерваторія. Розширена часткова угода, що засновує Європейський центр сучасних мов. Розширена часткова угода про спорт. Розширена часткова угода про культурні маршрути. Розширена часткова угода щодо Обсерваторії з викладання історії в Європі. Угода, що засновує Групу держав проти корупції «GRECO». Європейська комісія «За демократію через право» (Венеційська комісія).

Тема 12 Механізми моніторингу та оцінки дотримання державами-членами Ради Європи взятих на себе зобов'язань

Контрольний механізм Ради Європи щодо нагляду за дотриманням державами-членами взятих на себе зобов'язань (політичний моніторинг). Особливості моніторингу Комітету Міністрів, Парламентської асамблеї, Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи. Юридичний моніторинг Ради Європи. Застосування моніторингу Ради Європи щодо держав-членів РЄ. Застосування моніторингу Ради Європи щодо України.

Модуль 3. Стандарти ЄС у сфері доступу до правосуддя

Тема 13 Судова система Європейського Союзу

Принципи побудови та функціонування судової системи ЄС. Суд ЄС, структура та повноваження. Особливості провадження у судах Європейського Союзу. Види провадження у Судах ЄС. Вплив преюдиційних тлумачень на розвиток права Союзу.

<p>Тема 14 Простір свободи, безпеки та правосуддя в ЄС</p> <p>Поняття простору свободи, безпеки та правосуддя. Складові концепції простору свободи, безпеки і правосуддя. Свобода руху як складова ПСБП. Співпраця між органами юстиції та кримінальної поліції в ЄС. Фронтекс: історія створення та завдання. Європол: повноваження та ефективність. Євроюст: правовий статус та повноваження.</p>
<p>Тема 15 Роль ЄКПЛ та практики ЄСПЛ у системі правосуддя України</p> <p>Загальна характеристика Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. Правові основи діяльності і практика Європейського суду з прав людини. Значення ЄСПЛ у механізмі захисту прав і свобод людини. Парламентський нагляд за виконанням рішень Європейського суду з прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини: місце і роль у правовій системі України. Застосування практики Європейського суду з прав людини в Україні. Виконання рішень Європейського суду з прав людини в Україні.</p>
<p>Модуль 4. Діяльність ОБСЄ</p>
<p>Тема 16 Діяльність Організації з безпеки та співробітництва в Європі</p> <p>Історія створення та правовий статус Організації з безпеки та співробітництва в Європі. Структура Організації з безпеки та співробітництва в Європі. Напрями діяльності Організації з безпеки та співробітництва в Європі. Система органів Організації з безпеки і співробітництва в Європі. Роль Організації з безпеки і співробітництва в Європі в забезпеченні дотримання прав людини. Участь України в Організації з безпеки та співробітництва в Європі. Діяльність спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні.</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Розуміти причини процесу європейської інтеграції, правову природу, завдання та компетенцію європейських міжнародних організацій (ЄС, РЄ, ОБСЄ), правову природу та цінності європейського права
РН2	Знати інституційну структуру ЄС, принципи інституційної взаємодії та роль інституцій у механізмі реалізації політик ЄС, розуміти засади спільної зовнішньої і безпекової політики ЄС; концепції вільного руху товарів, послуг, осіб та капіталу у ЄС, аналізувати правові аспекти і наслідки інтеграції України до ринків ЄС
РН3	Описувати систему та дію джерел права ЄС та права РЄ, розуміти сутність і зміст процесу гармонізації законодавства України з правом ЄС, визначати наслідки імплементації стандартів РЄ в українське законодавство, наслідків застосування моніторингу РЄ
РН4	Застосовувати набуті знання для підготовки аналітичних матеріалів з порівняльною характеристикою європейського та національного права, взаємодії європейського та національного права, напрямів удосконалення українського законодавства

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 293 Міжнародне право:

ПР3	Знати та розуміти сутність й зміст міжнародного публічного і міжнародного приватного права; права Європейського Союзу; національного права, основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування міжнародної і національної правових систем
ПР4	Розуміти сутність і динаміку гармонізації законодавства України з правом Європейського Союзу, враховувати при вирішенні завдань професійного характеру правові аспекти процесів європейської та євроатлантичної інтеграції
ПР8	Складати проекти міжнародного договору та пов'язаної з ним документації (закону про ратифікацію, пояснювальних записок тощо) українською та іноземною мовами, складати процесуальні документи, тексти законопроектів, пояснювальних записок, порівняльних таблиць, іншої супровідної документації до законопроектів, вести дипломатичну й ділову кореспонденцію
ПР9	Передбачати широкі загальносуспільні наслідки укладання міжнародного договору, вчинення іншої дії дипломатичного або міжнародно-правового характеру, прийняття внутрішньодержавних нормативно-правових актів, виявляти відповідні ризики та попереджати загрози, в тому числі, у співпраці з фахівцями інших галузей
ПР11	Забезпечувати ефективну комунікацію у міжнародному середовищі, знати і використовувати правила дипломатичного протоколу та ділового етикету, враховувати особливості міжкультурного спілкування, виявляти толерантність, повагу до різноманітності, традицій і цінностей представників інших держав

7. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних компетентностей

Програмні компетентності, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:
Для спеціальності 293 Міжнародне право:

ПК1	ЗК 2. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ПК2	ЗК 3. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності.
ПК3	ЗК 7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ПК4	ЗК 8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ПК5	ЗК. 10. Здатність працювати в міжнародному контексті.
ПК6	ФК 1. Здатність розуміти ретроспективу формування міжнародно-правових норм та інститутів, враховувати темпоральний чинник при тлумаченні й застосуванні правових норм, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного права.
ПК7	ФК 2. Здатність розуміти природу зовнішньої політики держави, динаміку і принципи організації міжнародних відносин, форми та способи їх реалізації.

ПК8	ФК 3. Здатність розуміти та захищати національні інтереси власної держави за допомогою міжнародно-правових інструментів.
ПК9	ФК 4. Здатність застосовувати нормативні положення і доктрини міжнародного публічного, міжнародного приватного, європейського, національного та іноземного права, здійснювати на їх основі аналіз та кваліфікацію правових явищ.
ПК10	ФК 5. Здатність застосовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі, розуміти концепцію і використовувати інструментарій перехідного правосуддя в контексті повоєнного врегулювання та реінтеграції тимчасово окупованих територій України.
ПК11	ФК 6. Здатність захищати права людини з використанням міжнародно-правових та національних механізмів, аналізувати та застосовувати практику Європейського Суду з прав людини.
ПК12	ФК 7. Здатність розуміти засади гармонізації законодавства України з правом ЄС, орієнтуватися в правових аспектах євроінтеграційних та євроатлантичних процесів, розуміти і тлумачити право Європейського Союзу.
ПК13	ФК 13. Здатність дотримуватися основних норм дипломатичного та ділового етикету, враховувати фундаментальні особливості культури, цінностей та правових традицій іноземних держав.
ПК14	ФК. 15. Здатність доносити міжнародно-правову позицію представникам інших професійних груп (експертам з інших галузей знань) та громадськості.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Вступ до європейського права	
Лк1 "Вступ до європейського права" (денна)	Історія європейської інтеграції. Розвиток ідей про створення об'єднаної Європи. Історія створення Ради Європи. Механізми інтеграції держав-членів Європейського Союзу. Історичні етапи створення і діяльності Європейського Союзу від Єдиного об'єднання вугілля і сталі до Єдиного економічного союзу. Передумови створення Європейського Союзу. Загальна характеристика інших європейських міжнародних організацій. Поняття європейського права та підходи до його розуміння. Цінності європейського права.
Пр1 "Вступ до європейського права" (денна)	Історія європейської інтеграції. Розвиток ідей про створення об'єднаної Європи. Історія створення Ради Європи. Механізми інтеграції держав-членів Європейського Союзу. Історичні етапи створення і діяльності Європейського Союзу від Єдиного об'єднання вугілля і сталі до Єдиного економічного союзу. Передумови створення Європейського Союзу. Загальна характеристика інших європейських міжнародних організацій. Поняття європейського права та підходи до його розуміння. Цінності європейського права.
Тема 2. Європейський Союз: правова природа, завдання та компетенція	

Лк2 "Європейський Союз: правова природа, завдання та компетенція" (денна)

Основні підходи до розуміння правової природи Європейського Союзу. Члени Європейського Союзу. Процедура розширення Європейського Союзу. Копенгагенські критерії. Порядок вступу до ЄС. Призупинення окремих прав держави-члена ЄС. Порядок виходу з ЄС. Завдання ЄС. Створення простору свободи, безпеки і правосуддя як завдання ЄС. Створення внутрішнього ринку як завдання ЄС. Економічно-валютний союз як завдання ЄС. Принципи функціонування Економічного та валютного союзу ЄС. Правовий режим єдиної валюти ЄС. Фінанси та бюджет Європейського Союзу. Символіка ЄС. Громадянство ЄС. Права громадянина ЄС. Поняття і види компетенції ЄС. Виключна компетенція ЄС. Спільна (конкуруюча) компетенція ЄС. Додаткова компетенція ЄС. Принципи субсидіарності і пропорційності. Спеціальна компетенція ЄС.

Пр2 "Правова природа Європейського Союзу" (денна)

Основні підходи до розуміння правової природи Європейського Союзу. Члени Європейського Союзу. Процедура розширення Європейського Союзу. Копенгагенські критерії. Порядок вступу до ЄС. Призупинення окремих прав держави-члена ЄС. Порядок виходу з ЄС. Розв'язання кейсів.

Пр3 "Завдання та компетенція Європейського Союзу" (денна)

Завдання ЄС. Створення простору свободи, безпеки і правосуддя як завдання ЄС. Створення внутрішнього ринку як завдання ЄС. Економічно-валютний союз як завдання ЄС. Принципи функціонування Економічного та валютного союзу ЄС. Правовий режим єдиної валюти ЄС. Фінанси та бюджет Європейського Союзу. Символіка ЄС. Громадянство ЄС. Права громадянина ЄС. Поняття і види компетенції ЄС. Виключна компетенція ЄС. Спільна (конкуруюча) компетенція ЄС. Додаткова компетенція ЄС. Принципи субсидіарності і пропорційності. Спеціальна компетенція ЄС. Розв'язання кейсів.

Тема 3. Джерела права ЄС

Лк3 "Джерела права ЄС" (денна)

Поняття джерел права ЄС. Первинне законодавство Європейського Союзу і його значення. Дія в часі та просторі нормативних актів союзу. Договори як конституційна основа права Європейського Союзу. Похідне (вторинне) законодавство як частина системи норм, розроблених згідно з основними договорами. Регламенти, директиви, рішення, позиції та рекомендації. Нетипові акти. Судові рішення як джерело права Європейського Союзу. Міжнародні акти, укладені Союзом, і їх значення. Відмінність правового статусу міжнародних норм, укладених союзом, від статусу угод, укладених державами-членами. Законодавча процедура в ЄС. Поняття і зміст принципів права ЄС. Значення принципів права ЄС. Класифікація принципів права ЄС. Принцип правової визначеності. Принцип відкритої співпраці. Принцип пропорційності. Принципи дії права ЄС. Взаємодія права ЄС і національного права держав-членів. Верховенство права ЄС. Доктрина прямої дії права ЄС. Право ЄС і міжнародне право. Вплив права ЄС на правові системи держав-членів.

Пр4 "Загальна характеристика джерел права ЄС" (денна)

Поняття джерел права ЄС. Первинне законодавство Європейського Союзу і його значення. Дія в часі та просторі нормативних актів союзу. Договори як конституційна основа права Європейського Союзу. Похідне (вторинне) законодавство як частина системи норм, розроблених згідно з основними договорами. Регламенти, директиви, рішення, позиції та рекомендації. Нетипові акти. Судові рішення як джерело права Європейського Союзу. Міжнародні акти, укладені Союзом, і їх значення. Відмінність правового статусу міжнародних норм, укладених союзом, від статусу угод, укладених державами-членами. Законодавча процедура в ЄС. Вплив права ЄС на правові системи держав-членів. Розв'язання кейсів.

Пр5 "Принципи права Європейського Союзу" (денна)

Поняття і зміст принципів права ЄС. Значення принципів права ЄС. Класифікація принципів права ЄС. Принцип правової визначеності. Принцип відкритої співпраці. Принцип пропорційності. Принципи дії права ЄС. Верховенство права ЄС. Доктрина прямої дії права ЄС. Право ЄС і міжнародне право. Взаємодія права ЄС і національного права держав-членів. Розв'язання кейсів.

Тема 4. Інституції та органи ЄС

Лк4 "Інституції та органи ЄС" (денна)

Система інституцій та органів Європейського Союзу. Співвідношення понять "орган" та "інституція" ЄС. Основні інституції та органи ЄС. Склад і призначення членів Комісії. Рада: склад і призначення, функції і повноваження. Європейська Рада. Європейський Парламент: склад, призначення, функції і повноваження. Рахункова Палата: склад, призначення, функції. Правовий режим Європейського центрального банку та Європейської системи центральних банків. Судова система Європейського Союзу. Принципи побудови та функціонування судової системи ЄС. Суд ЄС, структура та повноваження. Особливості провадження у судах Європейського Союзу. Види провадження у Судах ЄС. Вплив преюдиційних тлумачень на розвиток права Союзу. Допоміжні органи Європейського Союзу. Економічно-соціальний Комітет: склад, призначення і функції. Роль Комітету Регіонів і його функції. Органи спеціальної компетенції ЄС у сфері захисту прав людини. Європейський інвестиційний банк і його значення для діяльності Європейського Союзу.

Пр6 "Інституції та органи ЄС" (денна)

Система інституцій та органів Європейського Союзу. Співвідношення понять "орган" та "інституція" ЄС. Основні інституції та органи ЄС. Склад і призначення членів Комісії. Рада: склад і призначення, функції і повноваження. Європейська Рада. Європейський Парламент: склад, призначення, функції і повноваження. Рахункова Палата: склад, призначення, функції. Правовий режим Європейського центрального банку та Європейської системи центральних банків. Допоміжні органи Європейського Союзу. Економічно-соціальний Комітет: склад, призначення і функції. Роль Комітету Регіонів і його функції. Органи спеціальної компетенції ЄС у сфері захисту прав людини. Європейський інвестиційний банк і його значення для діяльності Європейського Союзу. Розв'язання кейсів.

Тема 5. Вільний рух товарів у ЄС

Лк5 "Вільний рух товарів у ЄС" (денна)

Поняття внутрішнього ринку. Спільний ринок Європейського Союзу. Вільний рух товарів. Поняття товарів. Дискримінаційні обмеження. Застереження про публічний порядок. Фіскальні перешкоди. Фізичні перешкоди. Технічні перешкоди. Захист суспільної моралі, публічного порядку та безпеки. Захист життя і здоров'я людей, тварин чи рослин. Захист промислової та комерційної власності. Кількісні обмеження. Універсальні та вибіркові обмеження. Непряма дискримінація.

Пр7 "Вільний рух товарів у ЄС" (денна)

Поняття внутрішнього ринку. Спільний ринок Європейського Союзу. Вільний рух товарів. Поняття товарів. Дискримінаційні обмеження. Застереження про публічний порядок. Фіскальні перешкоди. Фізичні перешкоди. Технічні перешкоди. Захист суспільної моралі, публічного порядку та безпеки. Захист життя і здоров'я людей, тварин чи рослин. Захист промислової та комерційної власності. Кількісні обмеження. Універсальні та вибіркові обмеження. Непряма дискримінація. Розв'язання кейсів.

Тема 6. Вільний рух осіб у ЄС

Лк6 "Вільний рух осіб у ЄС" (денна)

Поняття вільного руху осіб. Поняття працівників. Дискримінаційні обмеження. Універсальні та вибіркові обмеження. Непряма дискримінація. Регульовані професії. Професії, які вимагають мовних знань. Статус державного службовця. Свобода заснування. Юридичні особи в ЄС.

Пр8 "Вільний рух осіб у ЄС" (денна)

Поняття вільного руху осіб. Поняття працівників. Дискримінаційні обмеження. Універсальні та вибіркові обмеження. Непряма дискримінація. Регульовані професії. Професії, які вимагають мовних знань. Статус державного службовця. Свобода заснування. Юридичні особи в ЄС. Розв'язання кейсів.

Тема 7. Свобода надання та отримання послуг у ЄС

Лк7 "Свобода надання та отримання послуг у ЄС" (денна)

Поняття послуг за законодавством ЄС. Поняття вільного руху послуг. Дискримінаційні обмеження. Застереження про публічний порядок. Захист суспільної моралі, публічного порядку та безпеки. Захист життя і здоров'я людей, тварин чи рослин. Захист промислової та комерційної власності. Універсальні та вибіркові обмеження. Непряма дискримінація. Транскордонні послуги. Свобода ділового заснування.

Пр9 "Свобода надання та отримання послуг у ЄС" (денна)

Поняття послуг за законодавством ЄС. Поняття вільного руху послуг. Дискримінаційні обмеження. Застереження про публічний порядок. Захист суспільної моралі, публічного порядку та безпеки. Захист життя і здоров'я людей, тварин чи рослин. Захист промислової та комерційної власності. Універсальні та вибіркові обмеження. Непряма дискримінація. Транскордонні послуги. Свобода ділового заснування. Розв'язання кейсів.

Тема 8. Вільний рух капіталу у ЄС

Лк8 "Вільний рух капіталу у ЄС" (денна)

Поняття капіталу та руху капіталу. Принцип свободи руху капіталу. Особливості свободи руху капіталу від інших свобод Спільного ринку ЄС. Винятки (дозволені обмеження) з принципу свободи руху капіталу та їх застосування. Особливості регулювання надання фінансових послуг і діяльності кредитних установ. Запобігання легалізації злочинно одержаних доходів з використанням фінансової системи ЄС.

Пр10 "Вільний рух капіталу у ЄС" (денна)

Поняття капіталу та руху капіталу. Принцип свободи руху капіталу. Особливості свободи руху капіталу від інших свобод Спільного ринку ЄС. Винятки (дозволені обмеження) з принципу свободи руху капіталу та їх застосування. Особливості регулювання надання фінансових послуг і діяльності кредитних установ. Запобігання легалізації злочинно одержаних доходів з використанням фінансової системи ЄС. Розв'язання кейсів.

Тема 9. Спільна безпекова і зовнішня політика ЄС

Лк9 "Спільна безпекова і зовнішня політика ЄС" (денна)

Поняття безпекової і зовнішньої політики ЄС. Динаміка формування європейської зовнішньої політики. Еволюція розуміння безпеки в Євросоюзі. Взаємодія ЄС та НАТО. Верховний представник Союзу з питань зовнішньої політики та політики безпеки. Служба зовнішніх (закордонних) справ ЄС. Створення служби зовнішніх справ ЄС. Принципи і завдання зовнішньої діяльності ЄС. Прийняття рішень у сфері зовнішньої політики та політики безпеки. Спільна політика безпеки і оборони. Безпекові стратегії в ЄС. Європейська політика сусідства та Східне партнерство. Правове регулювання відносин України з ЄС. Угода про асоціацію між Україною та ЄС.

Пр11 "Спільна безпекова і зовнішня політика ЄС" (денна)

Поняття безпекової і зовнішньої політики ЄС. Динаміка формування європейської зовнішньої політики. Еволюція розуміння безпеки в Євросоюзі. Взаємодія ЄС та НАТО. Верховний представник Союзу з питань зовнішньої політики та політики безпеки. Служба зовнішніх (закордонних) справ ЄС. Створення служби зовнішніх справ ЄС. Принципи і завдання зовнішньої діяльності ЄС. Прийняття рішень у сфері зовнішньої політики та політики безпеки. Спільна політика безпеки і оборони. Безпекові стратегії в ЄС. Європейська політика сусідства та Східне партнерство. Правове регулювання відносин України з ЄС. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. Розв'язання кейсів.

Тема 10. Право Ради Європи як особлива підсистема міжнародного права

Лк10 "Право Ради Європи як особлива підсистема міжнародного права" (денна)

Право Ради Європи як найважливіша складова європейського права. Поняття матеріального права Ради Європи та система його джерел. Тенденції розвитку права Ради Європи. Формати правотворчості міжнародних міжурядових організацій і види правотворчості в Раді Європи. Застосування права Ради Європи у національних правових системах держав-членів. Класифікація та загальна характеристика європейських конвенцій та угод. Загальнотеоретичні засади взаємодії права РЄ та національних правових систем. Взаємодія правових систем Ради Європи та правових систем держав-учасниць. Інкорпорація конвенцій Ради Європи до національного права.

Пр12 "Рада Європи як суб'єкт міжнародного права" (денна)

Рада Європи як загальноєвропейський міждержавний політико-правовий інститут. Правовий статус Ради Європи. Предметна юрисдикція Ради Європи. Процедура набуття, втрати або припинення членства в Раді Європи. Інституційна система Ради Європи. Парламентська асамблея. Комітет міністрів. Конгрес місцевої та регіональної влади Європи. Секретаріат Ради Європи. ЄСПЛ. Спеціалізовані контролюючі органи Ради Європи. Фінансова основа діяльності Ради Європи. Глобальне співробітництво Ради Європи. Співробітництво Ради Європи і Європейського Союзу. Співробітництво України з Радою Європи: історико-правовий аспект.

Пр13 "Право Ради Європи як особлива підсистема міжнародного права" (денна)

Право Ради Європи як найважливіша складова європейського права. Поняття матеріального права Ради Європи та система його джерел. Тенденції розвитку права Ради Європи. Формати правотворчості міжнародних міждержавних організацій і види правотворчості в Раді Європи. Застосування права Ради Європи у національних правових системах держав-членів. Класифікація та загальна характеристика європейських конвенцій та угод. Загальнотеоретичні засади взаємодії права РЄ та національних правових систем. Взаємодія правових систем Ради Європи та правових систем держав-учасниць. Інкorporація конвенцій Ради Європи до національного права. Розв'язання кейсів.

Тема 11. Часткові угоди Ради Європи

Лк11 "Часткові угоди Ради Європи" (денна)

Правова природа актів часткових структур Ради Європи. Розширені часткові угоди та власне часткові угоди РЄ. Заснування міжнародних організацій у рамках РЄ. Фінансування часткових структур РЄ. Контроль над діяльністю структур, створених на підставі часткових угод. Загальна характеристика сфер співпраці в рамках часткових угод Ради Європи. Банк розвитку Ради Європи. Європейський директорат з якості ліків і охорони здоров'я. Група співробітництва у боротьбі зі зловживаннями наркотиками та їх незаконним обігом. Групу співробітництва із запобігання, захисту від та організації надання допомоги під час великих природних і техногенних катастроф. Європейський фонд підтримки, спільного виробництва і прокату кінематографічних та аудіовізуальних робіт. Європейський центр глобальної взаємозалежності та солідарності. Часткова угода про молодіжну карту для стимулювання і полегшення пересування молоді по Європі. Європейська аудіовізуальна обсерваторія. Розширена часткова угода, що засновує Європейський центр сучасних мов. Розширена часткова угода про спорт. Розширена часткова угода про культурні маршрути. Розширена часткова угода щодо Обсерваторії з викладання історії в Європі. Угода, що засновує Групу держав проти корупції «GRECO». Європейська комісія «За демократію через право» (Венеційська комісія).

Пр14 "Часткові угоди Ради Європи" (денна)

Правова природа актів часткових структур Ради Європи. Розширені часткові угоди та власне часткові угоди РЄ. Заснування міжнародних організацій у рамках РЄ. Фінансування часткових структур РЄ. Контроль над діяльністю структур, створених на підставі часткових угод. Загальна характеристика сфер співпраці в рамках часткових угод Ради Європи. Банк розвитку Ради Європи. Європейський директорат з якості ліків і охорони здоров'я. Група співробітництва у боротьбі зі зловживаннями наркотиками та їх незаконним обігом. Групу співробітництва із запобігання, захисту від та організації надання допомоги під час великих природних і техногенних катастроф. Розв'язання кейсів.

Пр15 "Часткові угоди Ради Європи" (денна)

Європейський фонд підтримки, спільного виробництва і прокату кінематографічних та аудіовізуальних робіт. Європейський центр глобальної взаємозалежності та солідарності. Часткова угода про молодіжну карту для стимулювання і полегшення пересування молоді по Європі. Європейська аудіовізуальна обсерваторія. Розширена часткова угода, що засновує Європейський центр сучасних мов. Розширена часткова угода про спорт. Розширена часткова угода про культурні маршрути. Розширена часткова угода щодо Обсерваторії з викладання історії в Європі. Угода, що засновує Групу держав проти корупції «GRECO». Європейська комісія «За демократію через право» (Венеційська комісія). Розв'язання кейсів.

Тема 12. Механізми моніторингу та оцінки дотримання державами-членами Ради Європи взятих на себе зобов'язань

Лк12 "Механізми моніторингу та оцінки дотримання державами-членами Ради Європи взятих на себе зобов'язань" (денна)

Контрольний механізм Ради Європи щодо нагляду за дотриманням державами-членами взятих на себе зобов'язань (політичний моніторинг). Особливості моніторингу Комітету Міністрів, Парламентської асамблеї, Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи. Юридичний моніторинг Ради Європи. Застосування моніторингу Ради Європи щодо держав-членів РЄ. Застосування моніторингу Ради Європи щодо України.

Пр16 "Механізми моніторингу та оцінки дотримання державами-членами Ради Європи взятих на себе зобов'язань" (денна)

Контрольний механізм Ради Європи щодо нагляду за дотриманням державами-членами взятих на себе зобов'язань (політичний моніторинг). Особливості моніторингу Комітету Міністрів, Парламентської асамблеї, Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи. Юридичний моніторинг Ради Європи. Застосування моніторингу Ради Європи щодо держав-членів РЄ. Застосування моніторингу Ради Європи щодо України. Розв'язання кейсів.

Тема 13. Судова система Європейського Союзу

Лк13 "Судова система Європейського Союзу" (денна)

Принципи побудови та функціонування судової системи ЄС. Суд ЄС, структура та повноваження. Особливості провадження у судах Європейського Союзу. Види провадження у Судах ЄС. Вплив преюдиційних тлумачень на розвиток права Союзу. Розв'язання кейсів.

Пр17 "Судова система Європейського Союзу" (денна)

Судова система Європейського Союзу. Принципи побудови та функціонування судової системи ЄС. Суд ЄС, структура та повноваження. Особливості провадження у судах Європейського Союзу. Види провадження у Судах ЄС. Вплив преюдиційних тлумачень на розвиток права Союзу. Розв'язання кейсів.

Тема 14. Простір свободи, безпеки та правосуддя в ЄС

Лк14 "Простір свободи, безпеки та правосуддя в ЄС" (денна)

Поняття простору свободи, безпеки та правосуддя. Європейські правові принципи у сфері доступу до правосуддя. Складові концепції простору свободи, безпеки і правосуддя. Свобода руху як складова ПСБП. Співпраця між органами юстиції та кримінальної поліції в ЄС. Фронтекс: історія створення та завдання. Європол: повноваження та ефективність. Євроюст: правовий статус та повноваження. Практика Суду Європейського Союзу щодо доступу до правосуддя.

Пр18 "Простір свободи, безпеки та правосуддя в ЄС" (денна)

Поняття простору свободи, безпеки та правосуддя. Європейські правові принципи у сфері доступу до правосуддя. Складові концепції простору свободи, безпеки і правосуддя. Свобода руху як складова ПСБП. Співпраця між органами юстиції та кримінальної поліції в ЄС. Фронтекс: історія створення та завдання. Європол: повноваження та ефективність. Євроюст: правовий статус та повноваження. Практика Суду Європейського Союзу щодо доступу до правосуддя. Розв'язання кейсів.

Тема 15. Роль ЄКПЛ та практики ЄСПЛ у системі правосуддя України

Лк15 "Роль ЄКПЛ та практики ЄСПЛ у системі правосуддя України" (денна)

Функціонування правозахисних механізмів Ради Європи. Загальна характеристика Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. Правові засади діяльності Європейського суду з прав людини та юридичне значення його рішень. Значення ЄСПЛ у механізмі захисту прав і свобод людини. Парламентський нагляд за виконанням рішень Європейського суду з прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини: місце і роль у правовій системі України. Застосування практики Європейського суду з прав людини в Україні. Виконання рішень Європейського суду з прав людини в Україні.

Пр19 "Роль ЄКПЛ та практики ЄСПЛ у системі правосуддя України" (денна)

Функціонування правозахисних механізмів Ради Європи. Загальна характеристика Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. Правові засади діяльності Європейського суду з прав людини та юридичне значення його рішень. Значення ЄСПЛ у механізмі захисту прав і свобод людини. Парламентський нагляд за виконанням рішень Європейського суду з прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини: місце і роль у правовій системі України. Застосування практики Європейського суду з прав людини в Україні. Виконання рішень Європейського суду з прав людини в Україні. Розв'язання кейсів.

Тема 16. Діяльність Організації з безпеки та співробітництва в Європі

Лк16 "Діяльність Організації з безпеки та співробітництва в Європі" (денна)

Історія створення та правовий статус Організації з безпеки та співробітництва в Європі. Структура Організації з безпеки та співробітництва в Європі. Напрями діяльності Організації з безпеки та співробітництва в Європі. Система органів Організації з безпеки і співробітництва в Європі. Роль Організації з безпеки і співробітництва в Європі в забезпеченні дотримання прав людини. Рекомендації ОБСЄ щодо доступу до правосуддя у державах-членах. Участь України в Організації з безпеки та співробітництва в Європі. Діяльність спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні.

Пр20 "Діяльність Організації з безпеки та співробітництва в Європі" (денна)

Історія створення та правовий статус Організації з безпеки та співробітництва в Європі. Структура Організації з безпеки та співробітництва в Європі. Напрями діяльності Організації з безпеки та співробітництва в Європі. Система органів Організації з безпеки і співробітництва в Європі. Роль Організації з безпеки і співробітництва в Європі в забезпеченні дотримання прав людини. Рекомендації ОБСЄ щодо доступу до правосуддя у державах-членах. Участь України в Організації з безпеки та співробітництва в Європі. Діяльність спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні. Розв'язання кейсів

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Кейс-орієнтоване навчання
МН3	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН4	Навчання на основі досліджень (RBL)
МН5	Електронне навчання

Лекції надають студентам матеріали щодо основних положень європейського права з акцентами на проблемних та дискусійних питаннях (РН1, РН2, РН3). Лекції доповнюються практичними заняттями, що надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах. Кейс-метод та обмін думками на практичних заняттях передбачає самостійну роботу із базою даних законодавства ЄС, базами даних актів РЄ та рішень ЄСПЛ, самостійне формулювання, аргументацію, обстоювання власної правової позиції під час дискусії (РН3, РН4, РН5). Підготовка індивідуального завдання (або проходження он-лайн курсу за відповідною тематикою) сприятиме розумінню взаємодії права РЄ з національним правом (РН1, РН3, РН4, РН5). Виконання групового дослідницького завдання сприяє формуванню навичок спільної роботи, потребує дослідження та аналізу джерел, визначення принципових аспектів функціонування спільного ринку ЄС, роль інституцій ЄС у його регулюванні, дії права ЄС (РН1, РН2, РН3, РН4, РН5).

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Обговорення кейсів
НД2	Виконання групового дослідницького завдання (аналітичний огляд правового регулювання окремої сфери суспільних відносин в ЄС)

НД3	Виконання індивідуального завдання (аналіз національної судової практики застосування стандартів РЄ)
НД4	Тестування за темами
НД5	Підготовка до поточного та підсумкового контролю

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$21 \leq RD < 59$
Можливе одноразове повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 20$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Самооцінка поточного тестування	тестування студенти проходять за результатами вивчення кожної теми	впродовж семестру	платформа MIX
МФО2 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань	вирішені студентами кейси обговорюються на практичних заняттях	впродовж семестру на практичних заняттях	на практичних заняттях, через платформу MIX

МФО3 Надання зворотного зв'язку про результати перевірки виконання індивідуальних завдань здобувачем	після перевірки індивідуального завдання студенту надсилається інформація про допущені помилки	15 тиждень	на платформі МІХ
МФО4 Перевірка та оцінювання письмових завдань	після виконання групового дослідницького завдання студенти одержують рецензію	5 тиждень	через платформу МІХ

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Підсумковий контроль: екзамен	екзамен проходить на платформі МІХ	за розкладом атестації	через платформу МІХ
МСО2 Вирішення кейсів	на практичних заняттях студенти представляють вирішені кейси	впродовж тижня	через платформу МІХ
МСО3 Виконання групового дослідницького завдання (аналітичний огляд правового регулювання окремої сфери суспільних відносин в ЄС)	студенти об'єднуються у групу по 2-3 та виконують один із варіантів групового дослідницького завдання. Оцінка виставляється всім студентам групи однакова	15 тиждень	через платформу МІХ

МСО4 Підготовка індивідуального завдання (аналіз національної судової практики застосування стандартів РЄ) / проходження он-лайн навчання за тематикою дії права РЄ	студент самостійно обирає варіант виконання індивідуального завдання та надсилає результати виконання через платформу МІХ	15 тиждень	через платформу МІХ
МСО5 Тести за темою в МІХ	студенти самостійно проходять тести після вивчення кожної теми на платформі МІХ	впродовж семестру	через платформу МІХ

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення		100 балів	
МСО1. Підсумковий контроль: екзамен		40	
		40	Ні
МСО2. Вирішення кейсів		34	
	оцінюється також участь в обговоренні правильності розв'язання кейсів на практичному занятті (17x2)	34	Ні
МСО3. Виконання групового дослідницького завдання (аналітичний огляд правового регулювання окремої сфери суспільних відносин в ЄС)		5	
	однакова оцінка виставляється усім учасникам групи, яка виконувала завдання	5	Ні
МСО4. Підготовка індивідуального завдання (аналіз національної судової практики застосування стандартів РЄ) / проходження он-лайн навчання за тематикою дії права РЄ		5	
	студенти мають альтернативу замість виконання індивідуального завдання пройти навчання за онлайн курсами Ради Європи (help.elearning.ext.coe.int), зокрема курси: Asylum and Human Rights; Anti-discrimination; Hate Crime and Hate Speech; Pharmaceutical crime and the MEDICRIME Convention; The Environment and Human Rights	5	Ні
МСО5. Тести за темою в МІХ		16	

16x1	16	Ні
------	----	----

Форма підсумкового контролю – екзамен. Оцінка за дисципліну формується шляхом складання оцінки за екзамен та суми балів за МСО2-МСО5. До екзамену студент допускається, якщо сума балів за МСО2-МСО5 більше 35.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН3	Власні мобільні пристрої
ЗН4	Бібліотечні фонди

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
2	Ковалів М. В., Тимчишин Г. М., Ніканорова О. В. Основи права Європейського Союзу: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 212 с. http://dSPACE.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3227/1
3	Міжнародне публічне право. Т. 2 : Основні галузі / С. Д. Білоцький, О. В. Буткевич, М. В. Буроменський та ін.; ред. В. В. Мицик. Харків : Право, 2020. 623 с
Допоміжна література	
1	Право Європейського Союзу : підручник. Р. А. Петров (кер. авт. кол.), А. О. Вакуленко, Ван Елсуwege П. та ін. За ред. Р. А. Петрова. Вид. 9-те, змінене і допов. Харків : Право, 2019. 442 с
1	Навчальний конспект лекції з дисципліни "Право ЄС". Чернігів, 2016. URL: http://academysps.edu.ua/wp-content/uploads/2017/11/Navchal-nij-kontent-7.pdf
2	Terziev, Venelin and Petkov, Marin and Krastev, Dragomir, Sources of European Union law (May 3, 2021). Available at SSRN: https://ssrn.com/abstract=3838631 or http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3838631
3	Kenisha Garnett, David J. Parsons Multi-Case Review of the Application of the Precautionary Principle in European Union Law and Case Law. Risk Analysis. Volume 37, Issue 3, March 2017. Pages 502-516. URL: https://doi.org/10.1111/risa.12633
4	Право Європейського Союзу. Конспект лекцій. Дніпро, 2016. URL: https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/1117/16.1.pdf

5	Vitkauskas D., Dikov G. Protecting the right to a fair trial under the European Convention on Human Rights - A handbook for legal practitioners (2nd edition) (2017). 163 p. URL: https://edoc.coe.int/en/module/ec_addformat/download?cle=c82b013313066e0702d58dc70db033ca&k=cc93a6727bf177d5115f9d9e57bcf45d
6	Навчально-методичний посібник для тренерів навчального курсу для суддів «Застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя». Київ: ВАІТЕ, 2017. 192 с. URL: https://www.osce.org/files/f/documents/1/8/357581.pdf
9	Свида Т. Правові аспекти діяльності Ради Європи : навчально-методичний посібник. Ужгород, 2015. 66 с. URL: https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/7309
10	Plotnikova, M.V. Zavorodnia, V.M. Degtyarev, S.I. Polyakova, L.G. The Role of Decisions by the European Court of Human Rights in Shaping the Content of New Media Literacy Education. International Journal of Media and Information Literacy. 2021. 6. С. 376-386.
11	Regional democracy - Council of Europe Reference Framework / Council of Europe. 2018. 68 p. URL: https://edoc.coe.int/en/module/ec_addformat/download?cle=8cc0225cb9ed2421038a1325a46c562a&k=cc93a6727bf177d5115f9d9e57bcf45d
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	European Union Law (Сайт нормативних документів ЄС). URL: https://eur-lex.europa.eu/homepage.html
2	Євроінтеграційний портал: Україна-Європа. URL: https://eu-ua.kmu.gov.ua/
3	Official website of the European Union (Офіційний сайт ЄС). URL: https://europa.eu/
4	Council of Europe web portal. URL: http://www.coe.int/web/portal/home
5	HUDOC (база даних рішень ЄСПЛ). URL: http://hudoc.echr.coe.int/
6	Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL: https://reyestr.court.gov.ua/
7	База законодавства України (Сайт Верховної Ради України). URL: www.rada.gov.ua

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
денна форма навчання												
Модуль 1. Право ЄС												
1	Вступ до європейського права	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
2	Європейський Союз: правова природа, завдання та компетенція	7.5	6	2	4	0	1.5	0.5	1	0	0	0
3	Джерела права ЄС	7.5	6	2	4	0	1.5	0.5	1	0	0	0
4	Інституції та органи ЄС	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
5	Вільний рух товарів у ЄС	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
6	Вільний рух осіб у ЄС	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
7	Свобода надання та отримання послуг у ЄС	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
8	Вільний рух капіталу у ЄС	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
9	Спільна безпекова і зовнішня політика ЄС	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
Модуль 2. Право Ради Європи												
1	Право Ради Європи як особлива підсистема міжнародного права	7.5	6	2	4	0	1.5	0.5	1	0	0	0
2	Часткові угоди Ради Європи	7.5	6	2	4	0	1.5	0.5	1	0	0	0
3	Механізми моніторингу та оцінки дотримання державами-членами Ради Європи взятих на себе зобов'язань	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
Модуль 3. Стандарти ЄС у сфері доступу до правосуддя												
1	Судова система Європейського Союзу	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2	Простір свободи, безпеки та правосуддя в ЄС	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
3	Роль ЄКПЛ та практики ЄСПЛ у системі правосуддя України	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
Модуль 4. Діяльність ОБСЄ												
1	Діяльність Організації з безпеки та співробітництва в Європі	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
Контрольні заходи												
1	екзамен	30	0	0	0	0	30	0	0	0	30	0
Індивідуальні завдання												
1	інші індивідуальні завдання	30	0	0	0	0	30	0	0	0	0	30
<i>Всього з навчальної дисципліни (денна форма навчання)</i>		<i>150</i>	<i>72</i>	<i>32</i>	<i>40</i>	<i>0</i>	<i>78</i>	<i>8</i>	<i>10</i>	<i>0</i>	<i>30</i>	<i>30</i>